

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار.....
۱۵	مقدمه.....
	بخش اول: مفاهیم، مبانی و انواع روش‌های حل و فصل اختلافات و معرفی
۱۹	فدراسیون بین‌المللی مهندسی مشاور.....
۲۰	فصل اول: مفاهیم.....
۲۰	مبحث اول: کارفرما.....
۲۱	مبحث دوم: پیمانکار.....
۲۲	مبحث سوم: مشاور کارفرما.....
۲۳	مبحث چهارم: شرایط عمومی پیمان.....
۲۴	مبحث پنجم: هیأت حل و فصل اختلافات.....
۲۵	مبحث ششم: روش‌های جایگزین حل و فصل اختلافات (ADR).....
۲۵	مبحث هفتم: قرارداد مهندسی - تدارک - ساخت (EPC).....
۲۷	مبحث هشتم: تعریف قراردادهای پیمانکاری بین‌المللی و ویژگی‌های آن.....
۲۸	گفتار اول: لازم بودن قراردادهای پیمانکاری.....
۲۸	گفتار دوم: تشریفاتی بودن.....
۲۹	فصل دوم: انواع روش‌های حل و فصل اختلافات قراردادهای نفت و گاز.....
۳۱	مبحث اول: روش‌های حقوقی حل و فصل اختلافات.....
۳۲	گفتار اول: حل و فصل اختلافات توسط دادگاه.....
۳۴	گفتار دوم: روش‌های حقوقی حل و فصل اختلاف در قراردادهای نفت و گاز.....
۳۵	مبحث دوم: شیوه‌های جایگزین حل و فصل اختلافات.....
۳۵	گفتار اول: مفهوم شیوه‌های جایگزین حل اختلاف.....
۳۷	گفتار دوم: اقسام شیوه‌های جایگزین حل و فصل اختلاف.....
۳۷	بند اول: مذاکره (Negotiation).....
۳۷	الف - مفهوم و تبیین ماهیت مذاکره.....
	ب - مذاکره به عنوان روش جایگزین حل و فصل اختلافات در
۳۹	قراردادهای نفت و گاز.....
۴۰	بند دوم: میانجیگری (Mediation).....
۴۶	بند سوم: سازش (Conciliation).....
۴۹	بند چهارم: رسیدگی اختصاری یا شبه دادرسی.....
۵۱	بند پنجم - تصمیم کارشناس (Expert determination).....

۶ هیأت حل و فصل اختلافات در قراردادهای نفت و گاز

- الف- مفهوم و تبیین ماهیت کارشناسی ۵۱
- ب- نظر کارشناسی در قراردادهای نفت و گاز ۵۶
- بند ششم- داوری (Arbitration) ۵۷
- الف- پیشینه داوری ۵۷
- ب- مفهوم و تبیین ماهیت داوری ۵۸
- ج- ویژگی‌های داوری ۶۰
- د- شرط داوری در قراردادهای نفت و گاز ۶۱
- گفتار سوم: اصول و قواعد مشترک ADR ۶۳
- گفتار چهارم: مزایا و معایب استفاده از ADR ۶۴
- فصل چهارم: فدراسیون بین‌المللی مهندسی مشاور (فیدیک) ۶۸
- مبحث اول: معرفی فدراسیون بین‌المللی مهندسان مشاور (فیدیک) ۶۸
- مبحث دوم: معرفی قراردادهای فیدیک ۶۹
- گفتار اول: فرمهای کوتاه قراردادی (کتاب سبز) ۷۰
- گفتار دوم: کتاب قرمز (شرایط پیمان برای ساخت) ۷۰
- گفتار سوم: شرایط عمومی طرح‌های طراحی و ساخت (کتاب زرد) ۷۰
- گفتار چهارم: شرایط عمومی قراردادهای کلید در دست (کتاب نقره‌ای) ۷۱
- مبحث سوم: تحول در قراردادهای فیدیک سال ۱۹۹۹ ۷۱
- مبحث چهارم: فیدیک در خاورمیانه ۷۲
- مبحث پنجم: فواید مراجعه به هیأت حل اختلاف ۷۴
- گفتار اول: نظارت بر نحوه اجرای پروژه ۷۴
- گفتار دوم: حل و فصل اختلافات ۷۵

بخش دوم: ماهیت حقوقی هیأت‌های حل و فصل اختلافات وزارت نفت و

- سازمان فیدیک ۷۷
- فصل اول: مفهوم، پیشینه و انواع هیأت‌های حل و فصل اختلافات ۷۸
- مبحث اول: مفهوم هیأت حل و فصل اختلافات (Dispute Adjudication Board) ۷۸
- مبحث دوم: پیشینه هیأت حل و فصل اختلافات ۸۱
- گفتار اول: نگرانی در صنعت ساخت آمریکا ۸۱
- گفتار دوم: نگرانی در انگلیس و صنعت عمران درباره نقش مهندس ۸۳
- گفتار سوم: انواع هیأت‌های حل و فصل اختلافات ۸۴
- بند اول: از حیث زمان تشکیل ۸۴
- بند دوم: از حیث تعداد اعضا ۸۵

فهرست مطالب □ ۷

بند سوم: از حیث نتیجه	۸۶
الف- هیأت بررسی کننده اختلاف	۸۶
ب- هیأت رسیدگی کننده اختلاف	۸۷
ج- هیأت مرکب حل اختلاف	۸۸
مبحث دوم: بررسی شرایط حل و فصل اختلافات قراردادهای ای پی سی (EPC)	
ایران در صنایع پایین دستی نفت	۸۹
گفتار اول: قراردادهای ای پی سی (EPC) بخش پایین دست نفت ایران	۸۹
گفتار دوم: شرایط عمومی پیمان مهندسی، تأمین کالا و تجهیزات، ساختمان و نصب توأم (EPC) برای کارهای صنعتی (نشریه ۵۴۹۰)	۹۰
گفتار سوم: ابهامات و ایرادات ماده ۷۵	۹۲
مبحث سوم: ماهیت حقوقی هیأت حل اختلافات قراردادی وزارت نفت	۹۴
گفتار اول: تشکیل هیأت‌های حل و فصل اختلافات وزارت نفت	۹۴
گفتار دوم: بررسی دستورالعمل‌های سابق حل و فصل اختلافات وزارت نفت	۹۶
بند اول: دستورالعمل حل اختلاف ۱۳۸۷	۹۶
بند دوم: دستورالعمل حل اختلاف ۱۳۹۰	۹۷
بند سوم: دستورالعمل حل اختلاف ۱۳۹۱	۹۷
گفتار سوم: شیوه‌نامه حل اختلاف‌های قراردادی ۱۳۹۳	۹۸
گفتار چهارم: ماهیت حقوقی شیوه‌نامه حل اختلاف قراردادی وزارت نفت	۹۹
گفتار پنجم: هیأت حل و فصل اختلافات در صنعت بالادستی نفت ایران	۱۰۳
فصل دوم: ماهیت حقوقی هیأت حل و فصل اختلافات فیدیک و تصمیمات آن	۱۰۵
مبحث اول: ماهیت حقوقی هیأت حل و فصل اختلافات فیدیک	۱۰۵
مبحث دوم: تصمیمات هیأت حل اختلاف	۱۱۰
گفتار اول: شکل تصمیم‌گیری هیأت حل و فصل اختلافات	۱۱۰
بند اول: طرح ادعا از سوی پیمانکار	۱۱۱
بند دوم: طرح ادعا از سوی کارفرما	۱۱۳
بند سوم: از اختلاف تا تصمیم‌گیری نهایی	۱۱۳
مبحث سوم: ماهیت حقوقی تصمیمات هیأت حل و فصل اختلافات فیدیک	۱۱۴
گفتار اول: تصمیم هیأت، رأی دارای اعتبار قراردادی	۱۱۶
گفتار دوم: تصمیم هیأت، رأی دارای ماهیت داوری	۱۱۸
گفتار سوم: تصمیم هیأت، رأی دارای ماهیت مستقل	۱۲۱

بخش سوم: مقایسه هیأت‌های حل و فصل اختلافات و روش‌های غیرقضایی

حل و فصل اختلافات	۱۲۳
فصل اول: مقایسه هیأت حل و فصل اختلافات با روش‌های دوستانه حل و فصل اختلافات	۱۲۳
مبحث اول: مقایسه روش مذاکره و هیأت حل و فصل اختلافات	۱۲۳
مبحث دوم: مذاکره روش میانجیگری و هیأت حل و فصل اختلافات	۱۲۵
مبحث سوم: مقایسه روش سازش و هیأت حل و فصل اختلافات	۱۲۷
مبحث چهارم: مقایسه روش رسیدگی اختصاری و هیأت حل و فصل اختلافات	۱۲۹
مبحث پنجم: مقایسه روش تصمیم کارشناس (کارشناسی) و هیأت حل و فصل اختلافات	۱۳۰
مبحث ششم: مقایسه روش داوری و هیأت حل و فصل اختلافات	۱۳۳
فصل دوم: مقایسه هیأت حل و فصل اختلافات وزارت نفت و مراجع اختصاصی اداری	۱۳۶
مبحث اول: قراردادهای اداری و مراجع اختصاصی اداری	۱۳۷
گفتار اول: مفهوم قراردادهای اداری	۱۳۷
گفتار دوم: ویژگی‌های اختلاف در قراردادهای اداری	۱۴۰
گفتار سوم: مراجع اختصاصی اداری	۱۴۲
گفتار چهارم: ضرورت و فلسفه‌ی تشکیل مراجع اختصاصی اداری	۱۴۵
مبحث دوم: هیأت حل اختلاف و هیأت عالی حل اختلاف قراردادی وزارت نفت	۱۴۷
گفتار اول: هیأت حل و فصل اختلافات قراردادی وزارت نفت	۱۴۷
گفتار دوم: هیأت عالی حل و فصل اختلافات قراردادی وزارت نفت	۱۴۸
مبحث سوم: معیارها و ویژگی‌های مشترک مراجع اختصاصی اداری و هیأت حل اختلافات قراردادی وزارت نفت	۱۴۹
گفتار اول: تشکیل به موجب قانون	۱۴۹
گفتار دوم: صلاحیت اختصاصی	۱۵۱
گفتار سوم: استقلال از سازمان قضایی	۱۵۲
گفتار چهارم: وابستگی تشکیلاتی و سازمانی به دستگاه‌های اجرایی و مجامع صنفی	۱۵۳
گفتار پنجم: داشتن صلاحیت ترافیعی	۱۵۴
گفتار ششم: ساده و فاقد تشریفات بودن آیین رسیدگی	۱۵۵
مبحث چهارم: بررسی نقاط افتراق هیأت حل اختلافات قراردادی وزارت نفت و مراجع اختصاصی اداری	۱۵۶
بخش چهارم: بررسی تطبیقی نظام دادرسی و نحوه رسیدگی به اختلافات هیأت حل و فصل اختلافات وزارت نفت و سازمان فیدیک	۱۵۹

فهرست مطالب □ ۹

فصل اول: بررسی تطبیقی تشکیل هیأت‌ها و موارد مرتبط با اعضای آنها	۱۶۲
مبحث اول: چگونگی تشکیل هیأت‌های حل اختلاف	۱۶۲
مبحث دوم: انتخاب اعضای هیأت حل و فصل اختلافات	۱۶۶
مبحث سوم: ویژگی‌های اعضای هیأت‌های حل اختلاف	۱۶۷
مبحث چهارم: پرداخت دستمزد به اعضای هیأت‌ها	۱۶۹
فصل دوم: صلاحیت هیأت‌های حل و فصل اختلافات	۱۷۱
فصل سوم: چگونگی ارجاع و اظهارنظر هیأت‌ها	۱۷۳
مبحث اول: موافقت‌نامه ارجاع به هیأت حل اختلاف	۱۷۳
گفتار اول: شرایط کلی موافقت‌نامه هیأت حل اختلافات فیدیک	۱۷۳
گفتار دوم: تکالیف اعضای هیأت	۱۷۴
گفتار سوم: تکالیف طرفین اختلاف	۱۷۶
مبحث دوم: مستثنیات عدم رجوع به هیأت به رغم وجود موافقت‌نامه	۱۷۸
گفتار اول: عدم تشکیل هیأت حل اختلاف	۱۷۸
گفتار دوم: عدم اجرای تصمیم نهایی و لازم‌الاجرای هیأت	۱۷۹
مبحث سوم: قواعد حاکم بر رسیدگی و اظهارنظر هیأت‌ها	۱۸۱
فصل چهارم: شیوه عملیات هیأت‌های حل و فصل اختلافات	۱۸۵
فصل پنجم: نحوه اجرای تصمیمات هیأت‌ها	۱۸۸
مبحث اول: تبعیت از قرارداد پایه	۱۸۹
مبحث دوم: امکان اعمال کنوانسیون نیویورک	۱۹۲
نتیجه‌گیری و پیشنهادات	۱۹۹
پیوست	۲۰۹
پیوست ۱: متن کامل ماده ۲۰ نمونه قراردادهای ۱۹۹۹ فیدیک	۲۰۹
پیوست ۲: مقررات هیأت حل اختلاف اتاق بازرگانی بین‌المللی مصوب ۲۰۰۴	۲۱۴
پیوست ۳: نمونه موافقت‌نامه با اعضای هیأت حل اختلاف	۲۳۴
منابع	۲۳۷